

Grzegorz Loroach^{1,2}, Maria Forycka-Ast¹

¹Department of Palliative Medicine, Institute of Medical Sciences, Collegium Medicum, University of Zielona Góra, Poland

²Lady Sue Ryder of Warsaw Stationary Hospice in Zielona Góra, Poland

---

Report of the Second Conference in Zielona Góra: Palliative medicine, supportive care and pain management in cancer patients

On 8–9 September 2023, the Second Conference in Zielona Góra: Palliative Medicine, Supportive Care and Pain Management in Cancer Patients was held. The conference was organised by Professor Jacek Łuczak Polish Association of Palliative Care and the Department of Palliative Medicine at the Collegium Medicum of the University of Zielona Góra. In the Lecture Hall of the University of Zielona Góra, 170 participants listened to 27 lectures divided into 9 thematic sessions. Participants also took part in a discussion panel and interactive workshops.

After the official opening of the conference on 8 September 2023 by the Head of the Department of Palliative Medicine of the Institute of Medical Sciences at the Collegium Medicum of the University of Zielona Góra, Professor Wojciech Leppert, the opening lecture was heard. Professor Ryszard Przewłocki at the Jerzy Maj Institute of Pharmacology at the Polish Academy of Sciences presented the topic of *Opioid addiction* in a very interesting way. Against the background of the social and medical problems associated with addiction as a condition, Professor Przewłocki, who is a world authority on opioid analgesics and pain treatment, presented the pathomechanism of changes in the nervous system,

vulnerability to addiction and treatment options for addiction.

After a short discussion, the first session entitled ***Pain in Cancer Patients*** began. The session was chaired by Professor Jerzy Wordliczek from the Department of Interdisciplinary Intensive Care at the Collegium Medicum of the Jagiellonian University, who was the first lecturer to present the topic *Neuropathic and nociceptive pain: pathomechanism and treatment options*. The lecturer, who is an undisputed authority in the field of pain medicine, comprehensively discussed the latest reports on the treatment of neuropathic pain accompanying cancer patients and treatment options. Professor Wordliczek also presented the definition and pathomechanism of nociceptive pain. He emphasised that the treatment of nociceptive pain needs a combination of pharmacotherapy, psychotherapy, physiotherapy and neuromodulation techniques. The next lecturer in the session was Małgorzata Malec-Milewska, Professor of the Postgraduate Medical Education Centre from the Department of Anaesthesiology and Intensive Care at the Medical Centre for Postgraduate Education in Warsaw, who presented the topic *Adjuvant analgesics in pain treatment in cancer patients*. Clearly and interestingly,

---

Address for correspondence:

Grzegorz Loroach

Department of Palliative Medicine, Institute of Medical Sciences, Collegium Medicum, University of Zielona Góra, Zyty 28, 65–046 Zielona Góra, Poland, e-mail: loroch@interia.pl

Palliative Medicine in Practice 2023; 17, 4, 258–261

Copyright © 2023 Via Medica, ISSN 2545–0425, e-ISSN 2545–1359

DOI: 10.5603/pmp.98465

Received: 8.12.2023 Accepted: 22.12.2023 Early publication date: 22.12.2023

This article is available in open access under Creative Commons Attribution-Non-Commercial-No Derivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0) license, allowing to download articles and share them with others as long as they credit the authors and the publisher, but without permission to change them in any way or use them commercially.

Professor Malec-Milewska discussed adjuvant drugs and their role in the treatment of pain in cancer patients, paying particular attention to the individualisation of therapy and drug interactions. This was followed by Renata Zajączkowska MD, PhD, from the Department of Interdisciplinary Intensive Care, at the Collegium Medicum of the Jagiellonian University, who discussed the topic of *Pain syndromes induced by cancer treatment*. The presence of acute pain during medical procedures related to cancer diagnosis and treatment, as well as the occurrence of chronic pain syndromes as a consequence of treatment, is a fundamental problem in palliative care. The three lectures were followed by a short discussion, during which the speakers answered questions from the conference participants. This was followed by Magdalena Kocot-Kępska, MD, PhD, from the Department of Pain Research and Treatment at the Collegium Medicum of the Jagiellonian University, who presented the topic of *Opioid substitution and combination*. The lecture discussed the current knowledge of opioid rotation and the principles of their combined use. The next speaker, Professor Wojciech Leppert, presented a lecture entitled *Diagnostic and therapeutic management in cancer patients with pain: recommendations of the expert group of the Polish Palliative Care Society, the Polish Pain Research Society, and the Polish Society of Clinical Oncology*.

A short discussion was followed by a break, which was followed by a lecture by Tomasz Sikora, MSc, entitled *How patients and staff of palliative care units may benefit from changes in healthcare IT systems*.

The next session, entitled ***Insomnia, anxiety and pain in palliative care patients***, was chaired by Professor Adam Wichniak from the Third Psychiatric Clinic and Sleep Medicine Centre of the Institute of Psychiatry and Neurology in Warsaw. The session included a lecture by Marcin Siwek, MD, PhD, Professor at the Jagiellonian University from the Division of Affective Disorders in the Department of Psychiatry at the Collegium Medicum of the Jagiellonian University: *Mental disorders in patients receiving palliative care*. Professor Siwek discussed the most common disorders and therapeutic problems associated with them. An equally important issue from the point of view of palliative medicine was presented by Professor Adam Wichniak in his lecture on *Insomnia in patients receiving palliative care*. Insomnia in patients receiving palliative care is a very common problem that worsens the quality of life of cancer patients but also hinders the management of therapy. The last speaker in the session was Jarosław Woron, MD, PhD, from the Division of Clinical Pharmacology in the Department of Pharmacology at

the Collegium Medicum of the Jagiellonian University, who presented the topic *Treatment of patients with pain and psychiatric disorders*. Dr Woron focused on drug interactions used in the treatment of pain and psychiatric disorders and presented correct and incorrect drug combinations. After the lectures, the speakers answered numerous questions and listened to comments from the participants.

After the lunch break, three sponsored lectures were presented. The first lecture, entitled *Opioid side effects — prevention and treatment options*, was presented by Dr Dorota Kazimierczak from the Non-public Health Care Centre "Palium" in Zielona Góra. This was followed by Jędrzej Stolarczyk, MD, PhD, from the West Pomeranian Hospice for Children and Adults Foundation, who presented a paper on the *Role of sublingual fentanyl in the treatment of cancer patients with episodes of breakthrough pain*. This was followed by a lecture by Professor Wojciech Leppert on the *Management of cancer patients with cachexia*.

The next session, chaired by Professor Wojciech Leppert, was entitled ***Integration of palliative medicine and oncology***. The first speaker in the session was Leszek Gottwald, Professor of the Medical University of Łódź from the Division of Radiotherapy in the Department of Oncology at the Medical University of Łódź. Professor Gottwald presented the topic *New opportunities for palliative radiation therapy*. The next speaker was Izabela Łasińska, MD, PhD, from the Department of Clinical and Experimental Oncology of the Institute of Oncology at the Karol Marcinkowski Medical University in Poznań and the Department of Clinical Nursing of the Institute of Health Sciences at the Collegium Medicum of the University of Zielona Góra, who discussed the subject *Side effects of immunotherapy*. The lectures were followed by a discussion, during which the speakers answered questions from the conference participants.

After the break, the fourth session began: ***Management of pressure ulcer wounds in patients receiving palliative care***, chaired by Dariusz Bazaliński, MD, PhD, Professor at the University of Rzeszów from the Institute of Health Sciences at the Collegium Medicum of the University of Rzeszów. As the first lecturer of the session, Professor Bazaliński presented the topic of *Topical treatment or wound management in palliative care based on SCALE guidelines*. This was followed by Joanna Przybytek-Mita, PhD, from the Institute of Health Sciences at the University of Rzeszów, who introduced the audience to the topic *Selected directions of therapeutic actions in the interdisciplinary team towards patients receiving palliative care with difficult-to-heal wounds*. The third lecturer in this session was

Bożena Mospan, MD, PhD, from the Department of Internal Medicine and Diabetology in the Independent Public Complex of Health Care Facilities of the Ministry of Interior and Administration of the Republic of Poland in Zielona Góra, with the topic *Debridement of difficult-to-heal wounds. Which methods can be safely used in post-hospital care?* The lectures revealed how important it is to improve the quality of life of patients and the quality of care if chronic wounds are correctly managed. The session concluded with a discussion and numerous questions from the audience.

The first day of the conference concluded with a panel discussion: ***Directions for the development of palliative and supportive care in pre- and post-graduate education***. The moderator of the panel was Professor Wojciech Leppert, and the participants were Leszek Gottwald, MD, PhD, Marcin Wiśniewski, MD, PhD, Izabela Łasińska, PhD, Joanna Przybytek-Mita and Dr Dorota Kazimierczak. Despite the late hour, the topic provoked a heated discussion on the future of palliative medicine in Poland. In the end, Professor Wojciech Leppert summarised the first day of the conference and invited the participants to the meeting on 9 September.

The second day of the conference began in the morning with the sixth session: ***Palliative management in perinatal care***. The session chairperson, Magdalena Rutkowska, MD, PhD, Professor at the Institute of Mother and Child from the Department of Epidemiology and Biostatistics at the Institute of Mother and Child in Warsaw, discussed in the first lecture the topic of *The decision-making process for providing palliative care to the newborn*. After her very interesting lecture, the floor was taken by Professor Robert Śmigiel from the Department of Paediatrics, Endocrinology, Diabetology and Metabolic Diseases at the Wrocław Medical University, who presented the topic *Palliative care in genetic diseases and congenital defects*. This was followed by Urszula Tataj-Puzyna from the Department of Obstetrics at the Postgraduate Medical Education Centre in Warsaw, who presented a lecture entitled *Experience of pregnancy and childbirth in women after prenatal diagnosis with an unfavourable prognosis for the child*. The topic of the session, which is not often encountered at palliative medicine conferences, provoked discussion and numerous comments and questions among the participants.

After the break, interactive workshops entitled ***Pain management in clinical practice*** were held. They were brilliantly led by Professor Małgorzata Malec-Milewska, and Professor Jarosław Woroń, MD, PhD. During the workshops, participants learned about the practical application of pain treatment

methods. The numerous patient cases presented, which were analysed by the lecturers, provided practical tips for treating pain in cancer patients. During the workshops, the participants asked questions and made their own comments on the examples discussed.

The next session, ***Application of ultrasound in palliative care***, was equally popular with participants. The session was chaired by Piotr Jakubów, MD, PhD, from the Department of Palliative Medicine at the Medical University of Białystok. In the first lecture, he presented the topic *Application of ultrasound in palliative care*. The benefits of using this diagnostic method for patients were presented in a comprehensive and interesting form. This was followed by Luay Al-Qadi, MD, PhD, from the Department of Anaesthesiology and Intensive Care at the University Hospital in Opole, who presented a lecture entitled *Pain management under ultrasound guidance*. This comprehensive lecture became a sort of workshop with the active participation of the audience in dialogue with the lecturer. The session ended with a discussion.

The final session of the conference was chaired by Katarzyna Żułtak-Bączkowska from the Hospice Association of the Queen of Apostles in Tarnów. The theme of the session was: ***2023 as a year of integrative care provided to patients with pain according to the International Association for the Study of Pain (IASP)***. During the session, the first lecturer was the Chairperson, Żułtak-Bączkowska, who presented the topic: *The importance of physical activity in the treatment of palliative care patients with pain*. The next lecturer was Agnieszka Wójcik, Doctor of Philosophy in Cultural Physical Studies, from the Department of Clinical Physiotherapy of the Faculty of Rehabilitation at the Józef Piłsudski University of Physical Education in Warsaw, who presented the topic *The role of physiotherapy in the treatment of patients with pain*. The next topic, entitled *Application of acupuncture in the treatment of patients with pain*, was presented by Dr Grzegorz Loroż from the Department of Palliative Medicine of the Institute of Medical Sciences at the Collegium Medicum of the University of Zielona Góra. The last lecturer of the session was Małgorzata Stańczyk, PhD in biology, from the Music Therapy Laboratory at the Wielkopolska Oncology Centre in Poznań. She presented the topic *The influence of music therapy on pain perception and quality of life in patients receiving palliative care*. At the end of the session, the lecturers answered questions from the participants.

Two days full of very interesting lectures ended on 9 September 2023. On behalf of the organisers, the conference was summarised by Dr Grzegorz Loroż.

Thanking all the participants, lecturers and sponsors, he warmly invited them to next year's Third Conference in Zielona Góra organised by the Professor Jacek Łuczak Polish Association of Palliative Care and the Department of Palliative Medicine of the Institute of Medical Sciences at the Collegium Medicum of the University of Zielona Góra.

Article information and declarations

Conflict of interest

The authors declare conflicts of interest.

Funding

None.

Grzegorz Loroach^{1,2}, Maria Forycka-Ast¹

¹Katedra Medycyny Paliatywnej, Instytut Nauk Medycznych, Collegium Medicum, Uniwersytet Zielonogórski, Zielona Góra, Polska

²Hospicjum Stacjonarne im. Ledy Sue Ryder of Warsaw w Zielonej Górze, Zielona Góra, Polska

Sprawozdanie z II Zielonogórskiej Konferencji: Medycyna paliatywna, opieka wspierająca i leczenie bólu u chorych na nowotwory

Artykuł jest tłumaczeniem pracy: Loroach G., Forycka-Ast M. Report of the Second Conference in Zielona Góra: Palliative medicine, supportive care and pain management in cancer patients. *Palliat Med Pract.* 2023, tom 17, nr 4: 258–261. DOI: 10.5603/pmp.98465. Należy cytować wersję pierwotną.

W dniach 8–9 września 2023 roku odbyła się II Zielonogórska Konferencja: Medycyna paliatywna, opieka wspierająca i leczenie bólu u chorych na nowotwory, zorganizowana przez Polskie Towarzystwo Opieki Paliatywnej im. Profesora Jacka Łuczaka i Katedrę Medycyny Paliatywnej Collegium Medicum Uniwersytetu Zielonogórskiego. W Auli Uniwersytetu Zielonogórskiego 170 uczestników wysłuchało 27 wykładów podzielonych na 9 sesji tematycznych. Uczestnicy wzięli również udział w panelu dyskusyjnym oraz warsztatach interaktywnych.

Po uroczystym otwarciu konferencji 8 września 2023 roku przez kierownika Katedry Medycyny Paliatywnej Instytutu Nauk Medycznych Collegium Medicum Uniwersytetu Zielonogórskiego, pana profesora Wojciecha Lepperta, wysłuchano wykładu inauguracyjnego. Prof. dr hab. Ryszard Przewłocki z Instytutu Farmakologii im. Jerzego Maja Polskiej Akademii Nauk w bardzo interesujący sposób przedstawił temat *Uzależnienie od opioidów*. Na tle problemów społecznych i medycznych związanych z uzależnieniem jako schorzeniem, pan profesor, będący światowym autorytetem w dziedzinie analgetyków opioidowych i leczenia bólu, przedstawił patomechanizm zmian w układzie nerwowym, podatność na uzależnienie i możliwości leczenia uzależnień.

Po krótkiej dyskusji rozpoczęła się pierwsza sesja za-tytułowana *Ból u chorych na nowotwory*. Sesji przewodniczył prof. dr hab. n. med. Jerzy Wordliczek z Kliniki Intensywnej Terapii Interdyscyplinarnej Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego, który jako pierwszy wykładowca przedstawił temat *Ból neuropatyczny i nocyplastyczny: patomechanizm i możliwości leczenia*. Wykładowca, będący niekwestionowanym autorytetem w dziedzinie medycyny bólu, w sposób kompleksowy omówił najnowsze doniesienia na temat leczenia bólu neuropatycznego towarzyszącego chorym na nowotwory i możliwości leczenia. Pan profesor przedstawił również definicję i patomechanizm bólu nocyplastycznego. Podkreślił, że leczenie bólu nocyplastycznego wymaga połączenia farmakoterapii, psychoterapii, fizjoterapii i technik neuromodulacji. Następnym wykładowcą w tej sesji była pani dr hab. n. med. Małgorzata Malec-Milewska, prof. CMKP z Kliniki Anestezjologii i Intensywnej Terapii Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie, która przedstawiła temat: *Adjuwanty analgetyczne w leczeniu bólu u chorych na nowotwory*. Pani profesor w przejrzysty i interesujący sposób omówiła leki wspomagające i ich rolę w terapii bólu u chorych na nowotwory, zwracając szczególną

Adres do korespondencji:

Grzegorz Loroach

Katedra Medycyny Paliatywnej, Instytut Nauk Medycznych, Collegium Medicum, Uniwersytet Zielonogórski, ul. Zyty 28, 65–046 Zielona Góra, Polska, e-mail: loroach@interia.pl

Palliative Medicine in Practice 2023; 17, 4, 262–264

Copyright © 2023 Via Medica, ISSN 2545–0425, e-ISSN 2545–1359

Artykuł jest dostępny bezpłatnie na podstawie licencji Creative Common Attribution-Non-Commercial-No Derivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0) umożliwiającej jego pobranie oraz udostępnianie pod warunkiem wskazania autorstwa i wydawcy. Niedopuszczalne jest wprowadzanie jakichkolwiek zmian lub wykorzystanie komercyjne bez zgody wydawcy.

uwagę na indywidualizację terapii i interakcje lekowe. Następnie pani dr hab. n. med. Renata Zajączkowska z Kliniki Intensywnej Terapii Interdyscyplinarnej Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego omówiła temat *Zespoły bólowe wywołane leczeniem nowotworowym*. Występowanie bólu ostrego podczas wykonywanych procedur medycznych związanych z diagnostyką i leczeniem nowotworów, jak i zespołów bólu przewlekłego będących konsekwencją leczenia, stanowi podstawowy problem opieki paliatywnej. Po trzech wykładach nastąpiła krótka dyskusja, podczas której prelegenci odpowiadali na pytania uczestników konferencji. Następnie pani dr n. med. Magdalena Kocot-Kępska z Zakładu Badania i Leczenia Bólu Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego przedstawiła temat *Zamiana i łączenie opioidów*. Podczas wykładu omówiono aktualną wiedzę dotyczącą rotacji opioidów i zasad ich łącznego stosowania. Kolejny prelegent, pan profesor Wojciech Leppert, przedstawił wykład zatytułowany *Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne u chorych na nowotwory z bólem: zalecenia grupy ekspertów Polskiego Towarzystwa Opieki Paliatywnej, Polskiego Towarzystwa Badania Bólu i Polskiego Towarzystwa Onkologii Klinicznej*.

Po krótkiej dyskusji nastąpiła przerwa, po której wysłuchano wykładu pana magistra Tomasza Sikory pod tytułem *W jaki sposób pacjenci i personel jednostek opieki paliatywnej mogą odnieść korzyści ze zmian w systemach informatycznych ochrony zdrowia*.

Następnej sesji, zatytułowanej **Bezsenność, lęk i ból u chorych objętych opieką paliatywną**, przewodniczył prof. dr hab. n. med. Adam Wichniak z III Kliniki Psychiatrycznej i Ośrodka Medycyny Snu, Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie. W trakcie sesji wysłuchano wykładu pana dr. hab. n. med. Marcina Siwka, prof. UJ z Zakładu Zaburzeń Afektywnych, Katedry Psychiatrii, Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego: *Zaburzenia psychiczne u chorych objętych opieką paliatywną*. Pan profesor omówił najczęściej występujące zaburzenia i problemy terapeutyczne z nimi związane. Równie ważne zagadnienie z punktu widzenia medycyny paliatywnej przedstawił w swoim wykładzie zatytułowanym *Bezsenność u pacjentów objętych opieką paliatywną* profesor dr hab. med. Adam Wichniak. Bezsenność u pacjentów objętych opieką paliatywną stanowi bardzo częsty problem pogarszający jakość życia chorych na nowotwory, ale również utrudniający prowadzenie terapii. Ostatnim prelegentem w tej sesji był dr hab. n. med. Jarosław Woroń z Zakładu Farmakologii Klinicznej Katedry Farmakologii Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego, który przedstawił temat *Leczenie pacjenta z bólem i zaburzeniami psychicznymi*. Pan doktor skupił się na interakcjach leków stosowanych w terapii

bólu i zaburzeń psychicznych i przedstawił prawidłowe oraz błędne połączenia lekowe. Po wykładach prelegenci odpowiadali na liczne pytania i wysłuchali komentarzy uczestników.

Po przerwie obiadowej przedstawiono trzy wykłady sponsorowane. Pierwszy z nich, zatytułowany *Objawy niepożądane opioidów — możliwości zapobiegania i leczenia*, przedstawiła pani doktor Dorota Kazimierzczak z NZOZ Palium w Zielonej Górze. Następnie pan dr n. med. Jędrzej Stolarczyk z Fundacji Zachodniopomorskie Hospicjum dla Dzieci i Dorosłych wygłosił referat pod tytułem *Rola fentanylu podawanego drogą podjęzykową w leczeniu chorych na nowotwory z epizodami bólu przebijającego*. Kolejno pan profesor Wojciech Leppert przedstawił wykład *Postępowanie z chorym na nowotwory z kacheksją*.

Następna sesja, której przewodniczył prof. Wojciech Leppert, była zatytułowana **Integracja medycyny paliatywnej i onkologii**. Jako pierwszy w tej sesji wystąpił dr hab. n. med. Leszek Gottwald, prof. UMŁ z Zakładu Radioterapii Katedry Onkologii Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Pan profesor przedstawił temat *Nowe możliwości zastosowania paliatywnej radioterapii*. Następnym prelegentem była dr n. med. Izabela Łasińska z Oddziału Onkologii Klinicznej i Doświadczalnej Instytutu Onkologii Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu i Zakładu Pielęgniarstwa Klinicznego Instytutu Nauk o Zdrowiu Collegium Medicum Uniwersytetu Zielonogórskiego, która omówiła temat *Działania niepożądane immunoterapii*. Po wykładach nastąpiła dyskusja, w czasie której prelegenci odpowiedzieli na pytania uczestników konferencji.

Po przerwie rozpoczęto sesję czwartą: **Zarządzanie raną odleżynową u chorych objętych opieką paliatywną**, pod przewodnictwem dr. hab. n. med. Dariusza Bazalińskiego, prof. UR z Instytutu Nauk o Zdrowiu, Kolegium Nauk Medycznych Uniwersytetu Rzeszowskiego. Pan profesor jako pierwszy wykładowca sesji przedstawił temat *Miejscowe leczenie czy zarządzanie raną w opiece paliatywnej w oparciu o wytyczne SCALE*. Następnie pani dr n. hum. Joanna Przybytek-Mita z Instytutu Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Rzeszowskiego zapoznała słuchaczy z tematem *Wybrane kierunki działań terapeutycznych w zespole interdyscyplinarnym wobec chorych objętych opieką paliatywną z trudno gojącą się raną*. Jako trzeci wykładowca w tej sesji wystąpiła dr. n. med. Bożena Mospan z Oddziału Chorób Wewnętrznych i Diabetologii SPZOZ MSWiA w Zielonej Górze z tematem *Debridement rany trudno gojącej się. Jakie metody można bezpiecznie wykorzystać w opiece pozaszpitalnej?*. Wykłady ukazały, jak istotne dla poprawy jakości życia chorych oraz jakości opieki jest poprawne zarządzanie

raną przewlekłą. Sesję zakończyła dyskusja i liczne pytania słuchaczy.

Na zakończenie pierwszego dnia konferencji odbył się panel dyskusyjny: **Kierunki rozwoju opieki paliatywnej i wspierającej w zakresie edukacji przed- i podyplomowej**. Moderatorem panelu był prof. Wojciech Leppert, a uczestnikami byli dr hab. n. med. Leszek Gottwald, dr hab. n. med. Marcin Wiśniewski, dr n. med. Izabela Łasińska, dr n. hum. Joanna Przybytek-Mita i dr Dorota Kazimierczak. Pomimo późnej pory temat wywołał gorącą dyskusję dotyczącą przyszłości medycyny paliatywnej w Polsce. Na zakończenie pan profesor Wojciech Leppert podsumował pierwszy dzień konferencji i zaprosił uczestników na obrady 9 września.

Drugi dzień konferencji rozpoczęła w godzinach porannych sesja szósta: **Postępowanie paliatywne w opiece perinatalnej**. Przewodnicząca sesji dr hab. n. med. Magdalena Rutkowska, prof. IMiD z Zakładu Epidemiologii i Biostatystyki Instytutu Matki i Dziecka w Warszawie w pierwszym wykładzie omówiła temat *Proces podejmowania decyzji o objęciu noworodka opieką paliatywną*. Po bardzo interesującym wykładzie głos zabrał prof. dr hab. n. med. Robert Śmigiel z Kliniki Pediatrii, Endokrynologii, Diabetologii i Chorób Metabolicznych Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, przedstawiając temat *Opieka paliatywna w chorobach genetycznych i wadach wrodzonych*. Następnie dr n. med. Urszula Tataj-Puzyna z Zakładu Położnictwa CMKP w Warszawie przedstawiła wykład pod tytułem *Doświadczenia ciąży i porodu u kobiet po prenatalnej diagnozie o niepomyślnym rokowaniu dla dziecka*. Temat tej sesji, nieczęsto spotykany na konferencjach medycyny paliatywnej, wywołał dyskusję oraz liczne komentarze i pytania wśród uczestników.

Po przerwie odbyły się warsztaty interaktywne: **Leczenie bólu w praktyce klinicznej** brawurowo poprowadzone przez dr hab. n. med. Małgorzatę Malec-Milewską, prof. CMKP i dr hab. n. med. Jarosława Woronia. Podczas warsztatów uczestnicy poznali praktyczne zastosowanie metod leczenia bólu. Przedstawione liczne historie chorób pacjentów analizowane przez wykładowców zawierały wskazówki praktycznego leczenia bólu u chorych na nowotwory. W trakcie warsztatów uczestnicy zadawali pytania i własne komentarze do omawianych przykładów.

Z równie dużym zainteresowaniem uczestników spotkała się następna sesja: **Zastosowanie ultrasonografii w opiece paliatywnej**. Przewodniczącym sesji był dr hab. n. med. Piotr Jakubów z Kliniki Medycyny Paliatywnej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. W pierwszym wykładzie pan doktor przedstawił temat *Zastosowanie ultrasonografii w opiece paliatywnej*.

W obszernej i interesującej formie zaprezentowano korzyści zastosowania tej metody diagnostycznej u chorych. Następnie dr n. med. Luay Al-Qadi z Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii Uniwersyteckiego Szpitala w Opolu przedstawił wykład pod tytułem *Leczenie bólu pod kontrolą ultrasonografii*. Ten obszerny wykład stał się swoistym warsztatem z aktywnym udziałem słuchaczy w dialogu z wykładowcą. Sesję zakończyła dyskusja.

Ostatniej sesji konferencji przewodniczyła dr n. med. Katarzyna Żułtak-Bączkowska ze Stowarzyszenia Hospicjum Królowej Apostołów w Tanowie. Tematem sesji był: **2023 Rokiem integracyjnej opieki zapewnianej chorym z bólem wg Międzynarodowego Towarzystwa Badania Bólu (IASP)**. W czasie sesji pierwszym wykładowcą była pani przewodnicząca, która przedstawiła temat: *Znaczenie aktywności fizycznej w leczeniu pacjentów z bólem objętych opieką paliatywną*. Kolejnym wykładowcą była dr n. kult. fiz. Agnieszka Wójcik z Katedry Fizjoterapii Klinicznej Wydziału Rehabilitacji Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie, która zaprezentowała temat *Rola fizjoterapii w leczeniu chorych z bólem*. Kolejny temat zatytułowany *Zastosowanie akupunktury w leczeniu chorych z bólem* przedstawił doktor Grzegorz Loroach z Katedry Medycyny Paliatywnej Instytutu Nauk Medycznych Collegium Medicum Uniwersytetu Zielonogórskiego. Ostatnim wykładowcą tej sesji była dr n. biol. Małgorzata Stańczyk z Pracowni Muzykoterapii Wielkopolskiego Centrum Onkologii w Poznaniu, która przedstawiła temat *Wpływ muzykoterapii na percepcję bólu i jakość życia chorych objętych opieką paliatywną*. Na zakończenie sesji wykładowcy odpowiadali na pytania uczestników.

Dwudniowa i obfitująca w bardzo interesujące wykłady konferencja zakończyła się 9 września 2023 roku. W imieniu organizatorów jej podsumowania dokonał doktor Grzegorz Loroach. Dziękując wszystkim uczestnikom, wykładowcom i sponsorom, serdecznie zaprosił na przyszłoroczną III Zielonogórską Konferencję organizowaną przez Polskie Towarzystwo Opieki Paliatywnej im. Profesora Jacka Łuczaka i Katedrę Medycyny Paliatywnej Instytutu Nauk Medycznych Collegium Medicum Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Informacje o artykule i oświadczenia

Konflikt interesów

Autorzy nie zgłaszają konfliktu interesów.

Finansowanie

Brak.